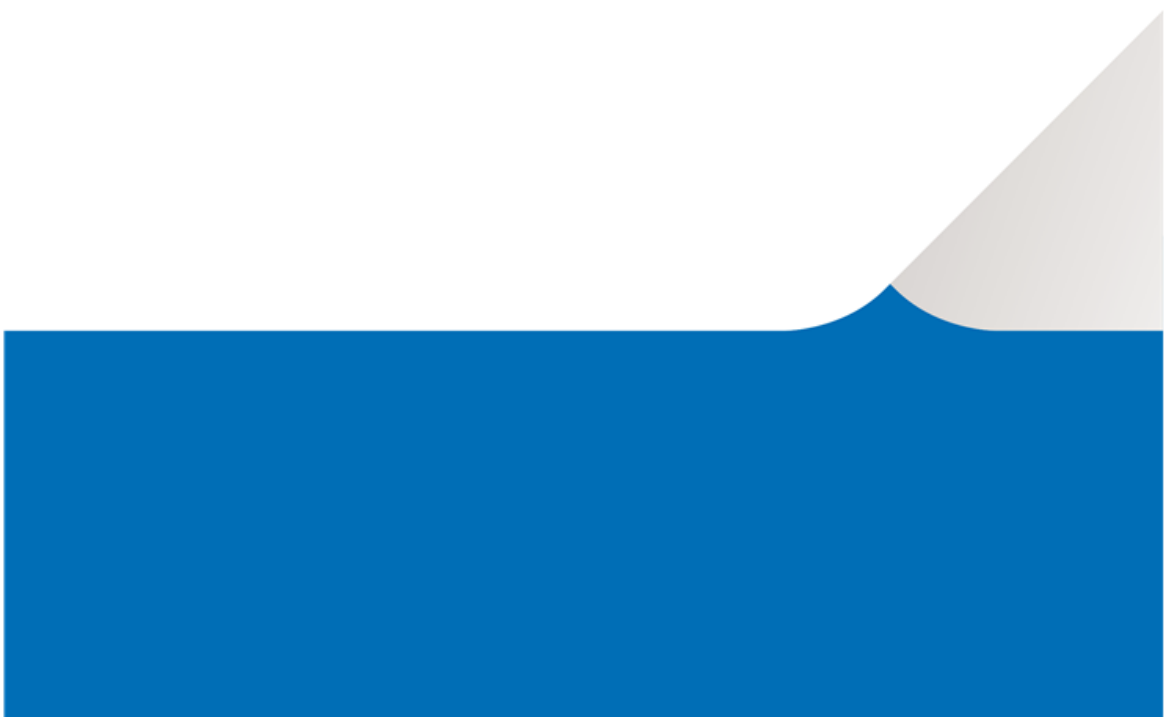

Høring av barnevernutvalgets NOU 2023:7 Trygg barndom sikker fremtid

Fra Larvik kommune

Larvik kommunes høringsinnspill til NOU 2023:7 Trygg barndom, sikker fremtid.

Kommunedirektøren vil fremheve at dette er en svært grundig og omfattende høring med mange forslag til endringer og forbedringer for å ivareta barn og foreldres rettssikkerhet. Helheten i tiltakene vil med stor grad av sikkerhet medføre en styrket rettssikkerhet for barn og foreldre som får tiltak fra det kommunale og statlige barnevernet. Kommunedirektøren støtter de aller fleste av de foreslåtte tiltakene.

Mange av forslagene handler om å utrede mulighetene for endringer, og konsekvenser dette måtte få både på individ og systemnivå. Videre foreslås for eksempel ordningen med å innføre BRO at den piloteres før dette rulles ut nasjonalt. Kommunedirektøren støtter en slik systematisk og forsiktig tilnærming til endringsforslagene. Andre tiltak kan slik kommunedirektøren ser det iverksettes raskt. Innføring av mer standardisert praksis på nasjonalt nivå som vil sikre at det i mindre grad er en skjønnsvurdering som ligger til grunn for vedtak og innføring av momentliste for barnets beste vurdering er et slikt eksempel.

Kommunedirektøren har følgende innvendinger og kommentarer til utvalgets utredning:

Den kommunale barneverntjenestens mulighet til å utføre sine oppgaver på en faglig forsvarlig måte er fremhevet i kapittel 24. som omhandler organiseringen av barnevernet. Utvalget skriver:

Utvalget mener at problemene ikke handler om at ansatte ikke gjør jobben sin, eller at tjenestene ikke gjør sitt beste for å hjelpe barn og familier. Det handler derimot om at mange ansatte jobber under forhold og innenfor rammer som gjør at det er svært vanskelig å utføre arbeidet på en forsvarlig og rettssikker måte, i tråd med beste praksis. Etter utvalgets vurdering har en for stor andel av dagens barnevernstjenester ikke de forutsetningene og de rammebetingelsene som trengs for å kunne levere gode barnevernstjenester. Dette er faktorer som til dels er utenfor barneverntjenestens egen kontroll. Det står videre i høringsutkastet:

Utvalget mener det er behov for tydeligere krav og forventninger til kommunene, både når det gjelder hva som er beste praksis, hvilke rammebetingelser som må være på plass for at en barneverntjeneste skal kunne yte forsvarlige tjenester og hvilken kompetanse og erfaring som trengs for å kunne håndtere de mest krevende sakene. Det er videre behov for å foreta grep som gjør det mulig for barneverntjenesten å etterleve denne typen krav» (NOU 2023:7 s 351, 352)

Kommunedirektøren mener at dette er en hovedproblemstilling til at rettssikkerhet for barn og foreldre ikke er tilstrekkelig ivaretatt i dagens praksis. Kommunaldirektøren er av den oppfatning at dette i større grad bør vies oppmerksomhet og plass i høringsutkastet. Det bør utredes helt konkret hvilke rammebetingelser som må være tilstede for at den enkelte ansatte kan levere forsvarlige tjenester til barnets beste.

Videre hvilke rammebetingelser og krav til kompetanse må være tilstede for å sikre stabilitet i barneverntjenesten og at de med best kompetanse søker seg til og ønsker å jobbe der over tid.

Videre blir det påpekt at innføringen av ordningen med barnerepresentantordningen (BRO) vil ha stor betydning for at valg av tiltak utenfor hjemmet er tilpasset barnets behov samt sikre mer likeverdig og tett oppfølging av barna, styrke medvirkning fra og informasjon til barna. Dette mener kommunedirektøren er oppgaver som går direkte inn i barneverntjenestens kjerneoppgaver. Disse oppgavene bør fortsatt ligge til barneverntjenesten og ikke sikres av en representant på utsiden av barneverntjenesten. Kommunedirektøren

er bekymret for at ordningen med BRO vil kunne utydeliggjøre og vanskeliggjøre barnevernets mulighet til å bygge trygge relasjoner med barnet og sikre barnets stemme og barnets beste i det tiltaket det er i. Kommunedirektøren har her de samme bekymringene som utvalgets mindretall ved at ordningen med BRO går inn i barneverntjenestens mandat.

Kommunedirektøren er bekymret for at det for i stor grad foreslås å etablere og forsterke tiltak utenfor barneverntjenesten fremfor å se mer inngående på hva som skal til av endringer for å sikre forsvarlige tjenester og god rettssikkerhet i barneverntjenesten. Det bør sees på hvordan staten kan sikre at kommunene er i stand til å løse barnevernets mandat på en forsvarlig og rettssikker måte.

Kommunedirektøren er ikke uenig i at ordningen med BRO kan bidra til å styrke barns rettssikkerhet og støtter forslaget med for eksempel at en slik ordning kan erstatte ordningene med tilsynsperson, tillitsperson og talsperson. Det anerkjennes også at det i noen saker vil være en styrke og ha tilgang på en tillitsperson som er uavhengig av barneverntjenesten. Dette vil bidra til at barn og unge må forholde seg til færre personer og oppleve færre skifter av voksne som skal følge dem opp. Det fremheves på tross av dette at det fremstår som ordningen med BRO tillegges for stor vekt i målet med å sikre barn og unge rettssikkerhet.

Barnerepresentanten vil også kunne komme i dilemmaer og uenigheter med barnet som skal følges opp. Dette vil igjen da kunne bidra til at det blir behov for å skifte representant på lik linje som det er med kontaktpersoner i barneverntjenesten i dag.

Utvalget presiserer at det er behov for at representanter som skal jobbe som BRO må ha nødvendig barnevernfaglig og juridisk kompetanse. I tillegg ser man for seg at representantene skal være tilgjengelig 24/7 og at de vil måtte inneha en betydelig saksmengde (anslagsvis 40 barn pr representant) Det fremheves at innordningen må være slik at det enkelte representant har kapasitet til å følge opp barna i egen portefølje. Det presiseres videre at det må sikres betingelser og rammevilkår som sikrer god rekruttering av kompetent personell og at det blir så stor grad av stabilitet som mulig. Kommunedirektøren er kritisk til om dette vil la seg gjennomføre og tror at det vil kunne bli like utfordrende å rekruttere og beholde kompetent personell i denne ordningen som ellers innenfor fagområdet. En 24/7 tilgjengelighet er krevende og vil kun passe for noen få. I tillegg vil dette som utvalget presiserer gjøre det mer utfordrende å få rett kompetanse til det kommunale barnevernet.

Kommunedirektøren vil også her fremheve at det bør tydeliggjøres og sikres ordninger og rammebetingelser som sikrer rett kompetanse og stabilitet i det kommunale barnevernet. Det bør da her utredes konkret hvilke rammebetingelser som skal til for å sikre at den enkelte kontaktperson i barneverntjenesten sikres mulighet til å følge opp barna i sin portefølje på en faglig forsvarlig og rettssikker måte. Dersom det skal innføres en ordning med BRO så bør den innrettes på en slik måte at det ikke går utover rekrutteringen i det kommunale barnevernet.

